

Opgave 1. Weg uit Nederland.

De schoenenfabrikant “Floris van Bommel” is voornemens zijn fabriek te verplaatsen naar een land waar de lonen veel lager liggen dan in Nederland. De kosten van verplaatsing naar een land als China zijn eenmalig, waarna tegen 80% lagere loonkosten kan worden geproduceerd. De transportkosten zullen met 65% stijgen maar bedragen maar 5% van de totale kosten.

Een andere oplossing voor Floris van Bommel is om te investeren in moderne machines, waarmee op arbeid kan worden bespaard. Het grote voordeel daarvan is dat de kosten van de machines voor jaren vastliggen, terwijl Chinese lonen, net als Nederlandse lonen, alleen maar zullen stijgen.

1. Is er sprake van mechanisering of van automatisering bij het investeren in machines, waarmee op de hoeveelheid arbeidskrachten kan worden bespaard.
2. Welk vestigingsklimaat is voor Floris van Bommel beter? Het Chinese vestigingsklimaat of het Nederlandse vestigingsklimaat?
3. Wat gebeurt er met de Nederlandse werkloosheid als de fabriek verplaatst wordt?
4. Wat gebeurt er met de Nederlandse werkloosheid als de nieuwe machines worden aangeschaft.
5. Leg uit welk effect verplaatsing van de fabriek naar China heeft op de i/a ratio.
6. Op welke manier zou de Nederlandse overheid het vestigingsklimaat voor Floris van Bommel kunnen verbeteren?